

Stämmohandling nr: 16

Datum: 2023-03-08

Diarienummer: FBU2023-0005

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Förslag till beslut

Årsstämman för Framtiden Byggutveckling AB:

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning antas i enlighet med kommunfullmäktiges beslut (bilaga 1).

Ärendet

Göteborgs kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 2023-02-23, §23 om revidering av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Ärendet ingick i ett större ärende med rubriken " Revidering av bolagsordning och ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB samt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning" som behandlades av kommunfullmäktige 2023-02-23, §23. Som beslutspunkt ett i ärendet beslutade kommunfullmäktige att Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Bilaga

1. Protokollsutdrag och handling från kommunfullmäktige 2023-02-23 §23 (där bilaga 1 innehåller *Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning*)

Handling 2023 nr 8

Stämmohandling nr: 16
Bilaga nr: 1
FBU2023-0005
2023-03-08

Revidering av bolagsordning och ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB samt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 11 december 2022 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.
2. Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.
3. Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från SD den 20 januari 2023.

Daniel Bernmar (V) och Axel Josefson (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag. Vidare yrkade Daniel Bernmar (V) avslag på tilläggsyrkande från SD den 20 januari 2023.

Kommunstyrelsen beslutade först att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutade därefter utan omröstning att avslå tilläggsyrkandet från SD.

Göteborg den 25 januari 2023
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Mathias Sköld

Tilläggsyrkande
2023-01-20

Ärende nr: KS 2023-01-20, 2.1.8, Dnr: 1119/22

Tilläggsyrkande angående – Revidering av bolagsordning och ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB samt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att komplettera ägardirektivet från Stadshus AB med en skrivelse att samtliga i Göteborgs Kommunstyrelse invalda partier skall vara representerade i styrelsen för Stadshus AB.
2. I övrigt godkänns det aktuella förslaget till revideringar av ägardirektiv och riktlinjer för ägarstyrning.

Yrkandet

Det är ur demokratisk synvinkel viktigt att samtliga partier invalda i Göteborgs kommunstyrelse även är representerade i bolagsstyrelsen för moderbolaget för kommunens bolagskoncern.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2022-12-11

Diarienummer 1119/22

Handläggare

Jakob Jendeby

Telefon:031-368 00 07

E-post: jakob.jendeby@stadshuset.goteborg.se

Revidering av bolagsordning och ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB samt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.
2. Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.
3. Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fattade 2019-09-12 §31 beslut om Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning. I ärendet framgick att aktualitetsprövning och eventuella revideringar av riktlinjerna alltid ska göras i samband med ny mandatperiod. Däremellan kan den revideras vid behov.

Kommunfullmäktige beslutade även vid sammanträdet 2019-09-12 §32 om nytt ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus). Precis som för riktlinjerna angavs att aktualitetsprövning och eventuella revideringar alltid ska göras i samband med ny mandatperiod.

I ärendet föreslås revideringar i riktlinjerna för ägarstyrning, ägardirektiv för Stadshus och bolagsordning för Stadshus. Föreslagna ändringar sker mot bakgrund av den aktualitetsprövning som gjorts av nämnda styrande dokument samt även av rekommendation och iakttagelser som lämnats i stadsrevisionens granskning av Stadshus.

Med de justeringar som föreslås avseende det kommunala ändamålet bedömer stadsledningskontoret att Stadshus bolagsordning och ägardirektiv speglar syfte och ändamål med bolaget. Föreslagna revideringar av riktlinjerna för ägarstyrning bedöms kunna ge kommunfullmäktige förutsättningar för en mer ändamålsenlig ägarstyrning.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Föreslagna revideringar innebär inga ändrade ekonomiska förutsättningar. De innebär heller inga förändringar av de krav som redan ställs på Stadshus men också stadens bolag i övrigt i såväl riktlinjerna för ägarstyrning som det gemensamma kapitlet 1 i ägardirektiven, avseende den ekologiska och sociala dimensionen.

Bilagor

1. Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning
2. Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB
3. Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB
4. Jämförelsetabell mellan nuvarande Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning och förslag till reviderade riktlinjer
5. Jämförelsetabell mellan nuvarande ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB och förslag till reviderat ägardirektiv

Ärendet

I ärendet föreslås revideringar i stadens riktlinjer för ägarstyrning, ägardirektiv för Stadshus och bolagsordning för Stadshus. Föreslagna ändringar sker mot bakgrund av den aktualitetsprövning som gjorts av nämnda styrande dokument samt även av rekommendation och iakttagelser som lämnats i stadsrevisionens granskning av Stadshus.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning är tillsammans med det bolagsspecifika ägardirektivet och bolagsordningen de centrala styrdokumenterna för bolagen. De definierar bolagens uppdrag, det kommunala ändamålet med verksamheten samt ägarens, det vill säga kommunfullmäktiges, förväntningar på bolagen.

Kommunfullmäktige fattade 2019-09-12 §31 beslut om Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning. Riktlinjerna var resultat av ett utvecklingsarbete med syfte att stärka och utveckla den politiska styrningen av bolagskoncernen. I arbetet konstaterades att det fanns behov av en enhetlig struktur för de bolagsspecifika ägardirektiven i likhet med den som tagits fram för nämndernas reglementen. Arbetet medförde att dåvarande ”Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag” som varit styrande sedan 2015 behövde ses över och anpassas till en sådan ny struktur för ägardirektiv. I ärendet 2019 framgick att aktualitetsprövning och eventuella revideringar av riktlinjerna alltid ska göras i samband med ny mandatperiod. Däremellan kan de revideras vid behov.

I anslutande ärende 2019-09-12 §32 fattade kommunfullmäktige även beslut om en ny gemensam struktur för ägardirektiven inom bolagskoncernen. Strukturen är uppbyggd på samma sätt som för nämndernas reglementen med en uppdelning i tre kapitel där första och tredje kapitlen är gemensamma och likalydande för samtliga helägda bolag. Genom ägardirektivens kapitel två ger sedan kommunfullmäktige specifikt direktiv till respektive bolag. Även kapitel två har en gemensam struktur i form av vissa enhetliga rubriker med mera. Generella utgångspunkter för arbetet med den gemensamma strukturen var att:

- Helheten som styr en verksamhet bör göras tydlig för förtroendevalda och tjänstepersoner.
- Samtliga delar i helheten bör vitaliseras för dem som ska verkställa ambitionerna.
- Ägardirektiv, tillsammans med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ska vara aktiva förmedlare av grunduppdrag.
- Ägardirektiv, tillsammans med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, paketeras så att beslut om revidering kan göras på ett enkelt och effektivt sätt.
- Bolagens kommunala ändamål har en framträdande placering, tillsammans med fokus på dem verksamheterna riktar sig till (boende, besökare, verksamheter) samt grunderna för kommunfullmäktiges ägarstyrning.
- Delar av innehållet återfinns även i reglementen för stadens nämnder.
- Kraven i ägardirektiv är möjliga att följa upp.
- Språk och rubricering ska vara lättförståeliga och pedagogiska.

I samband med kommunfullmäktiges beslut 2019-09-12 §32 fattades även beslut om ägardirektiv för Stadshus, som första bolag in den nya strukturen. Kommunfullmäktige gav Stadshus i uppdrag att revidera övriga bolags ägardirektiv till den nya strukturen, ett arbete som pågick under 2020 - 2021.

Precis som för riktlinjerna angavs att aktualitetsprövning och eventuella revideringar alltid ska göras i samband med ny mandatperiod. Däremellan kan det ske revideringar vid behov.

Genomförd aktualitetsprövning

Stadsledningskontoret har genomfört en aktualitetsprövning av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning samt bolagsordning och ägardirektiv för Stadshus. Denna har skett i nära samverkan med tjänstepersoner på Stadshus. De huvudsakliga ändringar som föreslås beskrivs under rubriker nedan i tjänsteutlåtandet. Översiktligt avser de följande:

- Enhetlig formulering av det kommunala ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv.
- Styrelser med ledamöter utan partipolitisk beteckning.
- Genomförande av ägardialoger.

Därutöver har diverse redaktionella ändringar och förtydliganden gjorts. Dessa framgår av jämförelsebilagorna som bifogas ärendet. I stadsrevisionens granskning 2020 lämnades även rekommendation till Stadshus att se över hanteringen av ägardialoger och handlingsplaner. Mot bakgrund av den rekommendationen har Stadshus sett över de begrepp som används i ägardialogsprocessen. Begreppet handlingsplan används inte längre. Stadsrevisionen har bedömt att rekommendationen är omhändertagen och den kvarstår inte längre. En följdändring föreslås i riktlinjen för ägarstyrning för att undvika otydligheter och att frågan aktualiseras på nytt.

Kommunala ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv

Vid stadsrevisionens granskning av verksamheten i Stadshus 2020 lämnade lekmannarevisorerna en rekommendation till styrelsen i Stadshus att genomföra en översyn av bolagskoncernens ägardirektiv och bolagsordningar i syfte att säkerställa att det kommunala ändamålet inte uttrycks på olika sätt i nämnda dokument. Med anledning av rekommendationen genomförde Stadshus en översyn av formuleringarna i bolagsordningarna respektive ägardirektiven för bolagen inom koncernen. Ärenden har därefter lyfts till kommunfullmäktige för att säkerställa formuleringarna och att de inte skiljer sig åt i dokumenten. Vid sin uppföljande granskning av Stadshus 2021 konstaterade stadsrevisionen att rekommendationen var omhändertagen med undantag för Stadshus egen bolagsordning och ägardirektiv. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning är det kommunstyrelsen som ansvarar för att utarbeta förslag till ägardirektiv för Stadshus. Stadsrevisionen har i yttrande från både kommunstyrelsen (2022-06-01 §461) och Stadshus (2022-06-13 §66) fått besked om att en översyn av bolagsordning och ägardirektiv för Stadshus kommer genomföras i syfte att harmonisera hur det kommunala ändamålet uttrycks i dessa styrdokument.

Bolagsordningen är enligt aktiebolagslagen styrande för bland annat verksamhetens ramar och vem som ska ha makt att utöva inflytande över styrelse och den verksamhet som den ska bedriva. Enligt kommunallagen krävs att det ska framgå av bolagsordningen att kommunfullmäktige utser styrelsen. Det krävs även att kommunfullmäktige ska se till att det kommunala ändamålet tillsammans med verksamhetens kommunala kompetens och kommunala befogenheter framgår av bolagsordningen. I den prövning som Bolagsverket ska göra inför sin registrering av bolagsordningen ställs krav på att ändamålsföreskriften inte anges för snävt eller alltför detaljerat.

Kommunfullmäktige fastställde 2013-12-05 § 11 nuvarande formulering av det kommunala ändamålet i Stadshus bolagsordning. Vid denna tidpunkt var inte dåvarande ägardirektiv lika detaljerat som det blev efter revideringen 2019, då kommunfullmäktige även fastställde den enhetliga strukturen för hur ägardirektiven ska vara utformade

I nuvarande bolagsordning §3 stycke 2 står att Stadshus ska *främja kommunfullmäktiges ägarstyrning* medan det i ägardirektivet står att bolaget ska *utöva en aktiv ägarstyrning*. I formell mening är det kommunfullmäktige som utövar ägarstyrning med stöd av 10 kap 3§ kommunallagen genom att i bolagsordningen ange det kommunala ändamålet samt utse styrelse. Mot denna bakgrund är det stadsledningskontorets förslag att revidera nuvarande ägardirektivets ”utöva” till ”främja” för att bättre spegla den ägarstyrningsmodell som kommunfullmäktige ger uttryck för i riktlinjerna för ägarstyrning och den legala struktur som Stadshus verkar i.

Stadsledningskontoret föreslår även en revidering av hur det kommunala ändamålet med Stadshus är formulerat. Stadsledningskontoret bedömer att nuvarande ändamålsskrivningar är formulerade med en hög detaljeringsgrad vilket kan riskera att begränsa uppdraget. Stadsledningskontoret föreslår därför att ändamålsskrivningen revideras vilket även bedöms göra den mer hållbar över tid. Revideringen innebär enligt stadsledningskontoret ingen förändring i uppdraget för Stadshus men bedöms bättre spegla såväl syfte som ändamål med bolaget. De mer detaljerade delarna i nuvarande ägardirektivets kommunala ändamål enligt 2 kapitel 1§ föreslås flyttas längre ner i ägardirektivet under rubriken ”Bolagets uppdrag”.

Stadsledningskontoret förslag till enhetlig formulering av det kommunala ändamålet i ägardirektiv (kapitel 2 §1) och bolagsordning (§3 stycke 2) lyder enligt nedan:

Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.

Övriga ändringar som föreslås avseende bolagsordningen är endast av redaktionell karaktär. Stadsledningskontoret föreslår att Stadshus nuvarande bolagsordning överförs till den struktur för bolagsordningar som gäller för stadens bolag i övrigt. Denna struktur har successivt växt fram med hänsyn till förändrade krav på enhetlighet. Även för att kraven i kommunallagen har skärpts, exempelvis kopplat till hur det kommunala ändamålet ska framgå. Därutöver har stadens syn på öppenhet och transparens i bolagen ytterligare befästs i bolagsordningarna.

Styrelsesammansättning – styrelser med ledamöter utan partipolitisk beteckning

Kommunstyrelsen beslutade 2011-09-28 §549 med utgångspunkt i ett gemensamt yrkande från samtliga partier att genomföra en översyn av stadens bolag. I partiernas yrkande om bolagsöversynen gavs uttryck för viljan att åstadkomma en ”effektivare politisk styrning”.

Frågan om styrelsesammansättning hanterades inom ramen för den bolagsöversyn som inleddes 2011 och som ledde fram till kommunfullmäktiges beslut (2013-12-05 §11) om ”Ny bolagsstruktur samt riktlinjer för ägarstyrning av stadens bolag”. Genom

kommunfullmäktiges beslut tillskapades moderbolaget Stadshus och den modell för ägarstyrning som gäller idag.

Av ärendet som låg till grund för beslutet i kommunfullmäktige framgår bland annat att *”den ägardialog som stadsledningskontoret föreslår nedan förutsätts som huvudprincip ske på politisk nivå. Styrelseledamöter möter styrelseledamöter. Slutsatsen från intervjuerna med bolagens presidier under 2012 pekar entydigt på ett stort behov av ägardialog på politisk nivå. Förberedelser och uppföljning ska naturligtvis ske med biträde från vd och bolagens ledningsgrupper.”*

I de beslutade riktlinjerna (2013-12-05 §11) ställdes krav på moderbolagen om att minst en gång per år genomföra strategisk ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige.

Beslutet i kommunfullmäktige föregicks av ett beslut i kommunstyrelsen (2013-06-12 § 475) *”Förslag om ny bolagsstruktur samt övergripande principer för styrning av stadens bolag”. Där konstaterade stadsledningskontoret också att ”ägarstyrningen sker genom att politiker möter politiker, exempelvis presidierna, med stöd av verkställande ledningar”. Kommunstyrelsens beslutade i samband med ärendet att ”huvudprincipen för bemanning av bolagsstyrelserna är att dessa på sätt som idag ska besättas av förtroendevalda”.*

Sedan kommunfullmäktiges beslut om den nya bolagsstrukturen har Stadshus aktivt arbetat med att utveckla formerna för ägarstyrning. 2019-09-12, §31 beslutade kommunfullmäktige om nya riktlinjer för ägarstyrning samt (§32) om nytt ägardirektiv för Stadshus och en ny struktur för ägardirektiv för stadens bolag. De nya riktlinjerna utgår i allt väsentligt från den struktur och modell som beslutades av kommunfullmäktige 2013. De krav som ställs på moderbolagen när det gäller exempelvis ägardialogen är desamma.

Ett av syftena med de nya riktlinjerna var att ytterligare tydliggöra beskrivningen av ansvarsfördelningen mellan olika nivåer i bolagskoncernen. Beskrivningen av kommunfullmäktiges ägarstyrning förtydligades samt betydelsen av att bolagskoncernen lämnar löpande information som underlättar kommunstyrelsens uppsikt över verksamheterna. Den nya strukturen för ägardirektiv innebar att gemensamma kapitel 1 och 3 utformades. Detta var ett resultat av erfarenheter från den översyn av nämndernas reglementen, som genomfördes 2015 och de önskemål som fanns om att genomföra motsvarande översyn av bolagens ägardirektiv. Syftet var att skapa en likformighet mellan nämndreglementen respektive ägardirektiv och för att underlätta kommunstyrelsens uppsikt. I ärendet konstaterades dessutom att *det underlättar för berörda politiker i bolagsstyrelserna då förutsättningarna för uppdragen formuleras på ett likartat sätt.*

Kommunfullmäktige utser, på förslag av valberedningen, som huvudsaklig ordning partipolitiskt förtroendevalda ledamöter och ersättare. För vissa styrelser utses ledamöter och ersättare utan partipolitisk beteckning.

Inom exempelvis Göteborg Energi-koncernen bemannas dotterbolagens styrelser av tjänstepersoner som har sin anställning i moderbolaget Göteborg Energi AB.

Generellt förväntas dotterbolag, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ta ett ”självständigt” ansvar för verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges beslut samt övriga styrande dokument.

Ur ett ägarstyrningsperspektiv tar moderbolaget Göteborg Energi AB, mot bakgrund av behovet att samordna de olika verksamheterna, ett större ansvar för dotterbolagens verksamhetsbeslut och styrning av dotterbolagen än vad roll- och ansvarsfördelningen i Göteborgs Stads riktlinjer beskriver. Dotterbolagen i koncernen Göteborg Energi är därmed i högre grad än i flera andra kluster i Stadshuskoncernen underordnade moderbolagets styrning, bland annat i syftet att hålla samman och optimera det totala energisystemet.

Ägardialoger genomförs årligen inom energikoncernen och då genom att tjänstepersoner möter tjänstepersoner.

Ett annat exempel är Framtidenkoncernen där två av dotterbolagens styrelser bemannas av icke politiskt förtroendevalda i kombination med tjänstepersoner som har sin anställning i moderbolaget. En av koncernens dotterbolagsstyrelser, Framtiden Byggutveckling AB bemannas enbart med tjänstepersoner som har sin anställning på moderbolaget och systerbolagen inom Framtidenkoncernen.

I samband med beslut om ägardirektiv för Förvaltnings AB Framtiden (2015-06-11 §23) fastslog fullmäktige att det ska finnas ett byggherrebolag inom Framtidenkoncernen som agerar på moderbolagets uppdrag samt att moderbolaget ”ansvarar för och beslutar om koncernens nyproduktion av bostäder i nära samverkan med de allmännyttiga dotterbolagen”. Uppdraget att svara för och besluta om nyproduktion ställer krav på finansiell styrning och samordning av koncernen där flertalet parametrar behöver balanseras för att koncernen som helhet ska bibehålla långsiktigt god soliditet och stabilitet.

Ur ett ägarstyrningsperspektiv har kommunfullmäktige gett moderbolaget Förvaltnings AB Framtiden ett större ansvar för styrning av dotterbolagen, i vart fall med avseende på den finansiella styrningen, än vad roll- och ansvarsfördelningen i Göteborgs Stads riktlinjer generellt beskriver. Det ”självständiga” ansvaret dotterbolagen förväntas ta för genomförande av verksamhet med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument är således i vissa situationer underordnad moderbolagets styrning. Styrelser där tjänstepersoner förekommer finns även inom Göteborgs Hamn AB, Älvstranden Utvecklings AB och Higab AB.

Nuvarande struktur för bolagskoncernen och riktlinjen för ägarstyrning, har som ovan beskrivits, som utgångspunkt att stärka och tydliggöra den politiska styrningen och uppföljningen av bolagen. Vid förekomst av tjänstepersonestyrelser försvåras tillämpningen av regelverket på vissa punkter, exempelvis avseende genomförande av ägardialoger mellan moder- och dotterbolag.

Stadsledningskontoret menar att det finns en risk att ägardialogerna mellan tjänstepersoner får en mer operativ prägel än att den utgår från kommunfullmäktiges ägarstyrning. Stadsledningskontoret anser därför att moderbolagen, i de fall dotterbolagen bemannas av tjänstepersoner, behöver säkerställa sitt politiska ansvarstagande gentemot

kommunfullmäktige för verksamheten i dotterbolaget. Det innebär således en skyldighet från moderbolagets sida att säkerställa att fullmäktiges samlade styrning, som kommer till uttryck genom alla beslut kommunfullmäktige fattar som berör bolagen, styrande dokument samt enskilda uppdrag, får genomslag i dotterbolagens verksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår därför en revidering av riktlinjerna för ägarstyrning. Dels har ett nytt stycke lagts till sist i avsnitt 2 som tar sikte på ovanstående. Därutöver föreslår stadsledningskontoret ett tillägg i avsnitt 3.4 §12:

I de fall kommunfullmäktige utser ledamöter utan partipolitisk beteckning ska moderbolaget kontinuerligt utvärdera och pröva ändamålsenligheten med sådan styrelsesammansättning. Resultatet av utvärderingen ska tillställas Stadshus AB.

Kommunstyrelsen har som ovan konstaterats, beslutat att huvudprincipen för bemanning av bolagsstyrelserna är att dessa ska besättas av förtroendevalda. Utgångspunkterna för stadens styrning av bolagen är dessutom att stärka den politiska styrningen och uppföljningen. Stadsledningskontoret menar därför att moderbolag, i de fall avsteg från dessa principer förekommer, återkommande behöver göra en värdering och ta ställning till om tjänstepersonsstyrelse är det mest ändamålsenliga sättet att leda och styra dotterbolagets verksamhet. Utvärderingen utgör ett underlag för att säkerställa att organiseringen av ledning och styrning inom bolagskoncernen fungerar på det sätt som kommunfullmäktige har beslutat samt ger förutsättningar att kunna utveckla ägarstyrningen över tid. Utvärderingen ska därför komma kommunfullmäktige till del och föreslås initialt genomföras minst en gång per mandatperiod.

Ägardialog

Av nuvarande riktlinjer för ägarstyrning samt av Stadshus ägardirektiv framgår att bolaget minst en gång per år planerar och genomför ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ägardialogerna är ett av instrumenten för ägarstyrningen och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan koncernmoder och respektive dotterbolag. De genomförs enligt en utarbetad metod och struktur med ett innehåll som både anpassats till det specifika bolagets utmaningar men innehåller också dialogområden som är generella för bolagen.

Respektive ägardialog avslutas med en summering av vad som framkommit och en sammanställning över den uppföljning av ägardialog och ägardirektiv som föreslås genomföras efter ägardialogen. Resultatet av Stadshus ägardialog med moderbolagen ställs samman i en skriftlig redovisning och för de flesta av bolagen är redovisningen kompletterad med vad Stadshus har för avsikt att följa upp efter dialogen.

Delar av uppföljningen från ägardialogerna återrapporteras i samband med och inom ramen för ordinarie uppföljning. En annan form är genom presentation i Stadshus styrelse. Övrig återrapportering till styrelsen kan ske genom enskilda ärenden eller genom att frågan tas upp i fortsatt dialog.

I samband med redovisningen av 2021 års ägardialoger (Kommunfullmäktige 2021-12-09 §11) bedömde Stadshuset att det fanns anledning att se över formuleringarna kopplat till ägardialogen bland annat för att ge möjlighet att anpassa ägardialogprocessen utifrån behov. Stadsledningskontoret och Stadshuset har i beredningen av detta ärende värderat behovet av årliga dialoger. I ärendet föreslås en justering som innebär att skrivningarna om att *minst en gång per år planera och genomföra ägardialog* ersätts med *kontinuerligt planera och genomföra ägardialog*.

Stadens bolag bedriver verksamhet av varierande art, såväl till omfattning som inriktning. Bolagens riskbild har olika karaktär och varierar över tid. Detta innebär att behovet av ägardialog mellan Stadshus styrelse och de direktunderställda bolagens styrelser varierar. För vissa av de direktunderställda bolagen är det kanske inte motiverat med en ägardialog varje år medan det för andra bolag kan vara aktuellt med flera ägardialoger. Stadsledningskontoret menar att en ändring av kravet om årlig ägardialog till kontinuerlig ägardialog ger ökad möjlighet för Stadshus styrelse att utifrån risk och väsentlighetsperspektiv men även utifrån beslut i kommunfullmäktige i övrigt som påverkar bolagen, kunna bedöma och prioritera med vilka styrelser ägardialoger ska genomföras under året. Förslagen till förändring innebär att Stadshuset i sin återredovisning av ägardialogerna till kommunfullmäktige behöver kunna motivera de skäl som ligger till grund för vald inriktning under året.

Stadsledningskontoret föreslår som en konsekvens av ovanstående att de krav som ställs på kommunstyrelsen och moderbolagen om ägardialoger med Stadshuset respektive dotterbolagen även ändras från ”minst en gång per år” till ”kontinuerligt”. Denna föreslagna ändring medför ökade krav på moderbolagen att motivera och löpande kommunicera planeringen för sin ägardialogprocess med Stadshuset.

Stadsledningskontorets bedömning

Inför den nya mandatperioden har stadsledningskontoret genomfört en aktualitetsprövning av ägardokumentet och föreslår ett antal revideringar.

Med de justeringar som föreslås avseende det kommunala ändamålet bedömer stadsledningskontoret att Stadshus bolagsordning och ägardirektiv speglar syfte och ändamål med bolaget. Genom förslag till harmonisering av hur det kommunala ändamålet uttrycks i bolagsordning respektive ägardirektiv blir stadsrevisionens rekommendation till Stadshuset dessutom omhändertagen.

Föreslagna revideringar av riktlinjerna för ägarstyrning ökar möjligheterna att bedöma behovet av ägardialoger utifrån risk och väsentlighet. De tydliggör också krav på moderbolagens styrelser i de fall dotterbolag har styrelser med ledamöter utan partipolitisk beteckning. I förlängningen bedöms dessa ändringar kunna ge kommunfullmäktige förutsättningar för en mer ändamålsenlig ägarstyrning.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Göteborgs
Stad

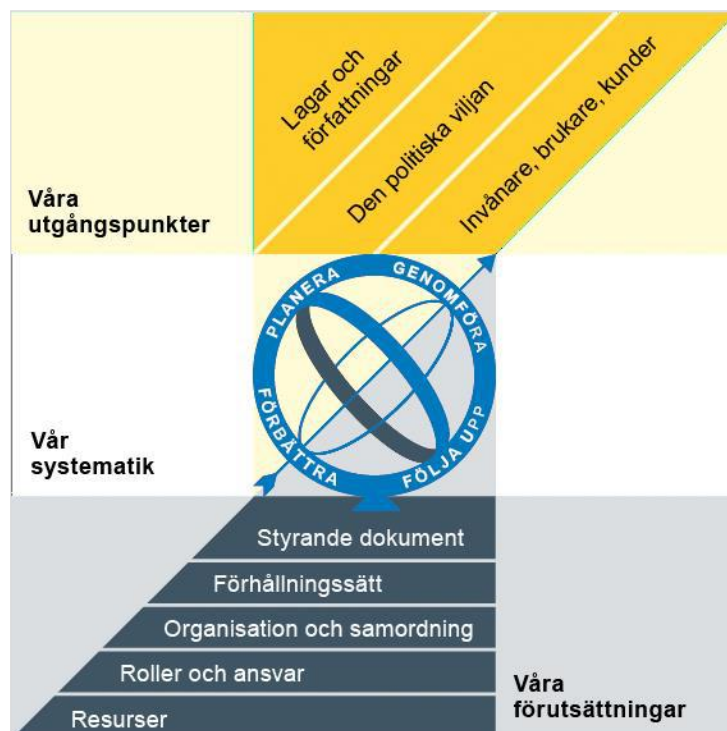
Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

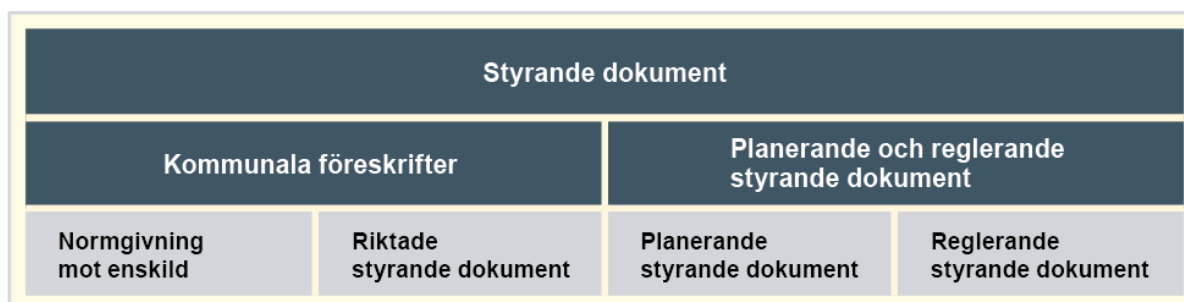

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens bolagsstyrelser	Diarienummer: 0119/22	Datum och paragraf för beslutet:
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad:	Dokumentansvarig: Avdelningschef stadsutveckling, stadsledningskontoret
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning	3
1 Inledning.....	3
2 Ägarstyrning	3
3 Roll- och ansvarsfördelning.....	4
3.1 Kommunfullmäktige.....	4
3.2 Kommunstyrelsen.....	4
3.3 Göteborgs Stadshus AB	5
3.4 Moderbolag	6
3.5 Dotterbolag.....	6
3.6 Delägda bolag	7
3.7 Giltighet.....	7

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

1 Inledning

Göteborgs Stads bolag skapar tillsammans med stadens övriga verksamheter nytta för boende, besökare och verksamheter i staden, samt medverkar i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

Viktiga skäl för Göteborgs Stad att äga bolag är att avgränsa den kommersiella verksamheten från den skattefinansierade, möjliggöra ett marknadsmässigt beteende i en konkurrensutsatt situation, tydliggöra styrelsernas ansvar och befogenhet enligt aktiebolagslagen samt att det är lagkrav att viss typ av verksamhet ska bedrivas i bolagsform. Flera av bolagen agerar på en konkurrensutsatt marknad med stöd av speciallagstiftning som kräver ett agerande på affärsmässiga grunder.

2 Ägarstyrning och former för ägarstyrning

Ägarstyrningen över stadens bolag innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt arbetssätt, såväl mellan kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB, som mellan Göteborgs Stadshus AB och dess dotterbolag, samt i underkoncerner mellan moderbolag och dotterbolag. Ägarstyrningens former som beskrivs i dessa riktlinjer syftar till att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning.

Bolagen i staden är organiserade i en koncern med koncernmoderbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden - vars ägande utövas genom kommunfullmäktige - är direktägare av Göteborgs Stadshus AB, nedan benämnt Stadshus AB, som i sin tur äger dotterbolag. Stadshus AB äger dotterbolag i form av direktunderställda bolag samt stadens del av de regionala bolagen. De direktunderställda bolagen utgörs av moderbolag i underkoncerner och stadshuskoncernens interna bolag. Stadshus AB utövar stadens ägarroll i dessa bolag. De dotterbolag som ägs av Stadshus AB är moderbolag i underkoncerner där moderbolagen äger dotterbolag som i förekommande fall är ägare av dotterdotterbolag i en hierarkisk struktur.

De verksamhetsdrivande bolagen har, utöver dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ett bolagsspecifikt ägardirektiv som är beslutat av kommunfullmäktige och som definierar ägarens krav och förväntningar på bolaget inom ramen för bolagets verksamhet.

Bolagens verksamhet regleras främst av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även annan lagstiftning styr verksamheten. Genom respektive bolagsordning knyts bolagen till sitt kommunala ändamål och binds till de kommunalrättsliga principer som utgör ramen för verksamheten.

Några av stadens bolag ägs tillsammans med andra kommuner och intressenter. Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

I uppdraget att företräda ägaren ingår att tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet. I Stadshus AB:s och moderbolagens uppdrag ligger även att återföra väsentlig information till ägaren och att ta initiativ till ändrad inriktning i bolagens uppdrag.

Kommunfullmäktige utser på förslag av valberedningen, som huvudsaklig ordning partipolitiskt förtroendevalda ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser. I vissa styrelser utses ledamöter och suppleanter utan partipolitisk beteckning. Om så sker ska

moderbolagets styrelse säkerställa sitt politiska ansvarstagande gentemot kommunfullmäktige för verksamheten i dotterbolaget.

3 Roll- och ansvarsfördelning

Nedan beskrivs roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur.

3.1 Kommunfullmäktige

- § 1 Äger samtliga aktier i Göteborgs Stadshus AB.
- § 2 Fastställer det kommunala ändamålet med verksamheten i respektive bolag och beslutar om riktlinjer, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som krävs för kommunfullmäktiges samlade styrning såsom till exempel beslut om stadens budget.
- § 3 Beslutar om övergripande ekonomiska förutsättningar för stadens bolag.
- § 4 Beslutar på förslag av kommunstyrelsen om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller utanför de kommunala befogenheterna.
- § 5 Utser ledamöter och suppleanter i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer med suppleanter.
- § 6 Uppdrar åt revisorskollegiet att upphandla revisionstjänster åt stadens bolag.
- § 7 Tar ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3.2 Kommunstyrelsen

- § 1 Ansvarar för uppsikt över stadens bolag enligt kommunallagen.
- § 2 Bereder och yttrar sig över bolagsfrågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige för beslut enligt kommunallagen.
- § 3 Prövar årligen om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda bolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- § 4 Utarbetar förslag till ägardirektiv för Stadshus AB, i samverkan med Stadshus AB, samt yttrar sig över förslag om ägardirektiv för övriga bolag.
- § 5 Tar initiativ i frågor av hela staden-karaktär i syfte att samordna stadens verksamhet.
- § 6 Beslutar om vilka kriterier som ska ligga till grund för arvodesberedningens gruppindelning för styrelsearvoden.
- § 7 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 8 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.
- § 9 Beslutar på förslag från Stadshus AB om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

3.3 Göteborgs Stadshus AB

- § 1 Äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen.
- § 2 Ska främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges beslut samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige. Stadshus ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen.
- § 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.
- § 4 Ska i rollen som aktiv ägare stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.
- § 5 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av de direktunderställda och de regionala bolagen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 6 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.
- § 8 Utarbetar förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen, i samverkan med berört bolag och kommunstyrelsen, samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag inför kommunfullmäktiges fastställande.
- § 9 Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.
- § 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.
- § 11 Yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 12 Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.
- § 13 Ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.
- § 14 Lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.
- § 15 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i direktunderställda bolag.

3.4 Moderbolag

- § 1 Äger stadens aktier i dotterbolagen inom moderbolagets underkoncern.
- § 2 Har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för ägarstyrningen av dotterbolagen i underkoncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, dotterbolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, samt beslut fattade av kommunstyrelsen eller Stadshus AB på delegation av kommunfullmäktige. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom underkoncernen.
- § 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom underkoncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av dotterbolagen.
- § 4 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av dotterbolagen till Stadshus AB, vilket inkluderar de tillfällen moderbolaget tillfrågats om ärenden av principiell karaktär.
- § 5 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till Stadshus AB.
- § 6 Är rapporterande enhet till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige respektive till Stadshus AB för samtliga dotterbolag i underkoncernen.
- § 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.
- § 8 Beslutar om underkoncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut enligt beslut från kommunstyrelsen.
- § 9 Utarbetar förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige. Förslag ska utarbetas i samråd med Stadshus AB och berört dotterbolag.
- § 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska Stadshus AB tillfrågas.
- § 11 Yttrar sig över dotterbolagens resp dotterdotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 12 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i dotterbolag. I de fall kommunfullmäktige utser ledamöter utan partipolitisk beteckning ska moderbolaget kontinuerligt utvärdera och pröva ändamålsenligheten med sådan styrelsesammansättning. Resultatet av utvärderingen ska tillställas Stadshus AB.

3.5 Dotterbolag

- § 1 Ansvarar för genomförande av verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument.
- § 2 Medverkar i ägardialog och i den samverkan och samordning i övrigt som moderbolaget tar initiativ till.
- § 3 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska moderbolaget tillfrågas.

- § 4 Yttrar sig över dotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 5 Bolag som i formell mening är moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i sina dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.

3.6 Delägda bolag

- § 6 För de av staden delägda bolag ska, med beaktande av kommunallagen samt aktiebolagslagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.
- § 7 Former för ägarstyrning av de minoritetsägda bolagen regleras av kommunfullmäktige i särskild ordning.

3.7 Giltighet

- § 1 Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på resp bolags bolagsstämma.

Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB (556537-0888)

§ 1 Firma

Bolagets firma är Göteborgs Stadshus AB (privat).

§ 2 Säte

Bolagets styrelse ska ha sitt säte i Göteborg.

§ 3 Verksamhetsändamål

Göteborgs Stadshus AB utgör moderbolag för stadens hel- och delägda bolag.

Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.

Bolagets verksamhet ska inte ha till syfte att bereda vinst åt aktieägarna. Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla aktieägarna.

§ 4 Verksamhetsföremål

Bolaget ska direkt och genom innehav av aktier eller andelar i andra företag bedriva och utveckla verksamheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller dess invånare. Bolaget ska också ha till föremål att äga, förvalta, köpa och sälja aktier och andelar och fast egendom samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet utgör lägst 400 000 000 kronor och högst 1 600 000 000 kronor.

§ 6 Antal aktier

Antalet aktier i bolaget utgör lägst 400 000 och högst 1 600 000.

§ 7 Styrelsen

Bolagets styrelse skall bestå av lägst sju (7) och högst nio (9) ledamöter, med lägst en (1) och högst tre (3) suppleanter. Ledamöter och suppleanter väljs årligen av kommunfullmäktige i Göteborg för tiden intill slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs.

§ 8 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en eller två revisorer, med

lika många suppleanter. Samtliga ska vara auktoriserade revisorer. Istället för revisor/er och revisorssuppleant/er får även ett eller två registrerade revisionsbolag utses.

Revisionsuppdraget gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 9 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisorer ska Göteborgs kommunfullmäktige utse högst två lekmannarevisorer med lika många suppleanter.

§ 10 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 11 Närvaro- och yttranderätt

Ledamöter och ersättare i Göteborgs kommunfullmäktige och kommunstyrelse ska ha rätt att närvara och yttra sig vid bolagsstämma samt ha rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelse och verkställande direktör, ställa frågor.

§ 12 Ärenden på årsstämma

Årsstämma ska hållas inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår. Därvid ska följande ärenden förekomma:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två justeringsmän.
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
7. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen, samt i förekommande fall, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.
8. Framläggande av lekmannarevisorernas granskningsrapport.
9. Beslut om
  - a. Fastställande av resultat- och balansräkning, samt i förekommande fall, koncernresultat- och koncernbalansräkning.
  - b. Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt
  - c. Ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör.
10. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorerna.
11. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och styrelsesuppleanter. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer och lekmannarevisorssuppleanter.
12. När så erfordras, val av revisorer och revisorssuppleanter.
13. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.
14. Årsstämmans avslutande.

§ 13 Kommunstyrelsens inspektionsrätt

Göteborgs kommunstyrelse har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper och i övrigt informera sig om bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av lagreglerad sekretess.

§ 14 Kommunfullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda Göteborgs kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

§ 15 Ändring av bolagsordningen

Ändring i denna bolagsordnings §§ 3, 4, 7, 9 och 14 får inte göras utan godkännande av Göteborgs kommunfullmäktige.

§ 16 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska omfatta tiden 1 januari – 31 december.

Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB

Organisationsnummer 556537-0888

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och detta ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget. Genom ägardirektivet anger kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete, en aktiv ägarstyrning och uppsikt över bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB). För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för kommunfullmäktiges samlade styrning av Bolaget.

- § 1 Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess boende, besökare och verksamheter samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Hela staden-nytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.
- § 2 Kommunfullmäktiges samlade styrning av stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunfullmäktiges budget är det överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads bolag som ska genomföras av Bolaget. Implementeringen av kommunfullmäktiges strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.
- § 3 Stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.
- § 4 Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. För Göteborgs Stad som ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Kommunens medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

- § 5 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.
- § 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget.
- § 7 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.
- § 8 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Göteborgs Stadshus AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med bolagets verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till bolaget.

Det kommunala ändamålet

- § 1 Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.

Bolaget som en del av Stadens organisation

- § 2 Stadshus AB är koncernmoderbolag och äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen. Stadsdirektören är tillika vd för Stadshus AB.

Bolagets uppdrag

- § 3 Stadshus AB utövar stadens ägarroll i de direktunderställda bolagen, samt de regionala bolagen, genom att utveckla formerna för ägarstyrning, finansiell samordning, ägardialoger samt ägarstöd. Den av kommunfullmäktige beslutade ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning” utgör tillsammans med detta ägardirektiv och bolagsordningen grunden för verksamheten i Stadshus AB.
- § 4 Stadshus AB ska främja öppenhet och transparens inom bolagssektorn.

Ägarstyrning

- § 5 Stadshus AB följer aktivt upp de direktunderställda bolagens verksamhet. Rollen som aktiv ägare innebär att löpande utvärdera bolagens verksamhet och verksamhetsform.

Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

- § 6 Stadshus AB redovisar som en del i den löpande uppföljningen av bolagen kontinuerligt väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt av dotterbolagen.
- § 7 Stadshus AB ska stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.
- § 8 Stadshus AB ska i samverkan med kommunstyrelsen och berört bolag utarbeta förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen samt yttra sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag, inför kommunfullmäktiges ställningstagande.
- § 9 Stadshus AB yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för övriga delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.
- § 10 Stadshus AB planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska ske med utgångspunkt från strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 11 Stadshus AB ansvarar för att samla in protokollen från de direktunderställda bolagens årliga styrelseutvärdering och rapportera dessa vidare till kommunstyrelsen.
- § 12 Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.
- § 13 Stadshus AB planerar och genomför, en eller flera gånger per år, ägarråd med övriga delägare i de regionala bolagen. Ägarrådet ska vara ett forum för samråd mellan ägarna till bolaget. I ägarrådet ska en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse. Resultat från ägarråden ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 14 Stadshus AB utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.

Finansiell samordning

- § 15 Stadshus AB upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.
- § 16 Stadshus AB ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.

§ 17 Stadshus AB lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Ägarstöd

§ 18 Stadshus AB ansvarar för planering och genomförande av insatser som syftar till att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens.

§ 19 Stadshus AB ger kompetensstöd inom koncerngemensamma frågor som exempelvis ekonomi, HR och juridik.

§ 20 Stadshus AB kan utforma, i överensstämmelse med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument, gemensamma styrande dokument för bolagskoncernen.

§ 21 Stadshus AB bereder förslag från direktunderställda bolag, inklusive de regionala bolagen, till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i bolagsstyrelse.

Omvärlds- och intressebevakning i Bryssel

§ 22 Stadshus AB ansvarar för filialen Gothenburg European Office (GEO). GEO:s huvudsakliga uppgift är att i bred samverkan inom Göteborgs Stad samt med andra aktörer, bedriva omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot Europeiska Unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

§ 23 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.

§ 24 Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):

- a. Ändring av aktiekapitalet
- b. Beslut om kapitalisering, som inte omfattas av uppdraget om finansiell samordning, av bolag som inte i särskild ordning delegerats till Stadshus AB eller kommunstyrelsen.
- c. Fusion eller likvidering av bolag
- d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde
- e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt
- f. Bildandet av stiftelse
- g. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- h. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

§ 25 Stadshus AB yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för Göteborgs Stads helägda bolag. Vad som gäller de delägda bolagen beslutas i samråd med övriga delägare.

- § 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige.
- § 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- § 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska Bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- § 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelsen. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.
- § 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till stadsrevisionen
- § 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela staden perspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.
- § 7 Allmänhetens intresse av insyn i stadens bolag tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.
- § 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.
- § 9 Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsens beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.
- § 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingen ska minst omfatta:
- om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
  - om styrelsens arbetsformer fungerar

- c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen samt rapportera vidare till kommunstyrelsen.

§ 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.

§ 12 Tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Personuppgifter

§ 13 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i Bolagets verksamhet.

Arbetsgivarfrågor

§ 14 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Stadshus AB ska samråda med kommunstyrelsen inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

§ 15 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.

§ 16 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

§ 17 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämman.

Jämförelse mellan nuvarande Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning och förslag till reviderade riktlinjer

Nuvarande riktlinjer:	Förslag:	Kommentar:
1 Inledning	1 Inledning	
<p>Göteborgs Stads bolag skapar tillsammans med stadens övriga verksamheter nytta för boende, besökare och verksamheter i staden, samt medverkar i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.</p> <p>Viktiga skäl för Göteborgs Stad att äga bolag är att avgränsa den kommersiella verksamheten från den skattefinansierade, möjliggöra ett marknadsmässigt beteende i en konkurrensutsatt situation, tydliggöra styrelsernas ansvar och befogenhet enligt aktiebolagslagen samt att det är lagkrav att viss typ av verksamhet ska bedrivas i bolagsform. Flera av bolagen agerar på en konkurrensutsatt marknad med stöd av speciallagstiftning som kräver ett agerande på affärsmässiga grunder.</p>	<p>Göteborgs Stads bolag skapar tillsammans med stadens övriga verksamheter nytta för boende, besökare och verksamheter i staden, samt medverkar i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.</p> <p>Viktiga skäl för Göteborgs Stad att äga bolag är att avgränsa den kommersiella verksamheten från den skattefinansierade, möjliggöra ett marknadsmässigt beteende i en konkurrensutsatt situation, tydliggöra styrelsernas ansvar och befogenhet enligt aktiebolagslagen samt att det är lagkrav att viss typ av verksamhet ska bedrivas i bolagsform. Flera av bolagen agerar på en konkurrensutsatt marknad med stöd av speciallagstiftning som kräver ett agerande på affärsmässiga grunder.</p>	Ingen ändring.
2 Ägarstyrning	2 Ägarstyrning och former för ägarstyrning	
<p>Ägarstyrningen över stadens bolag innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt arbetssätt, såväl mellan kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB, som mellan Göteborgs Stadshus AB och dess dotterbolag, samt i</p>	<p>Ägarstyrningen över stadens bolag innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt arbetssätt, såväl mellan kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB, som mellan Göteborgs Stadshus AB och dess dotterbolag, samt i</p>	Förtydligande genom kompletterande mening.

Nuvarande riktlinjer:	Förslag:	Kommentar:
underkoncerner mellan moderbolag och dotterbolag.	underkoncerner mellan moderbolag och dotterbolag. Ägarstyrningens former som beskrivs i dessa riktlinjer syftar till att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning.	
Bolagen i staden är organiserade i en koncern med koncernmoderbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden - vars ägande utövas genom kommunfullmäktige - är direktägare av Göteborgs Stadshus AB, nedan benämnt Stadshus AB, som i sin tur äger dotterbolag, de interna respektive direktunderställda bolagen samt stadens del av de regionala bolagen. Stadshus AB ansvarar för att utöva den av kommunfullmäktige beslutade ägarstyrningen i dessa bolag. De dotterbolag som ägs av Stadshus AB är moderbolag i underkoncerner där moderbolagen äger dotterbolag som i förekommande fall är ägare av dotterdotterbolag i en hierarkisk struktur.	Bolagen i staden är organiserade i en koncern med koncernmoderbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden - vars ägande utövas genom kommunfullmäktige - är direktägare av Göteborgs Stadshus AB, nedan benämnt Stadshus AB, som i sin tur äger dotterbolag. Stadshus AB äger dotterbolag i form av direktunderställda bolag samt stadens del av de regionala bolagen. De direktunderställda bolagen utgörs av moderbolag i underkoncerner och stadshuskoncernens interna bolag. Stadshus AB utövar stadens ägarroll i dessa bolag. De dotterbolag som ägs av Stadshus AB är moderbolag i underkoncerner där moderbolagen äger dotterbolag som i förekommande fall är ägare av dotterdotterbolag i en hierarkisk struktur.	Förtydliganden samt följdändring med hänvisning till formuleringar i föreslaget ägardirektiv.
De verksamhetsdrivande bolagen har, utöver dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ett bolagsspecifikt ägardirektiv som är beslutat av kommunfullmäktige och som definierar ägarens krav och förväntningar på bolaget inom ramen för bolagets verksamhet.	De verksamhetsdrivande bolagen har, utöver dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ett bolagsspecifikt ägardirektiv som är beslutat av kommunfullmäktige och som definierar ägarens krav och förväntningar på bolaget inom ramen för bolagets verksamhet.	Ingen ändring.
Bolagens verksamhet regleras främst av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även annan lagstiftning styr verksamheten.	Bolagens verksamhet regleras främst av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även annan lagstiftning styr verksamheten. Genom respektive bolagsordning knyts bolagen till sitt kommunala ändamål och binds till de	Förtydligande genom kompletterande mening.

Nuvarande riktlinjer:	Förslag:	Kommentar:
	kommunalrättsliga principer som utgör ramen för verksamheten.	
Några av stadens bolag ägs tillsammans med andra kommuner och intressenter. Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.	Några av stadens bolag ägs tillsammans med andra kommuner och intressenter. Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.	Ingen ändring.
I uppdraget att företräda ägaren ingår att tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet. I Stadshus AB:s och moderbolagens uppdrag ligger även att återföra väsentlig information till ägaren och att ta initiativ till ändrad inriktning i bolagens uppdrag.	I uppdraget att företräda ägaren ingår att tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet. I Stadshus AB:s och moderbolagens uppdrag ligger även att återföra väsentlig information till ägaren och att ta initiativ till ändrad inriktning i bolagens uppdrag.	Ingen ändring.
	Kommunfullmäktige utser på förslag av valberedningen, som huvudsaklig ordning partipolitiskt förtroendevalda ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser. I vissa styrelser utses ledamöter och suppleanter utan partipolitisk beteckning. Om så sker ska moderbolagets styrelse säkerställa sitt politiska ansvarstagande gentemot kommunfullmäktige för verksamheten i dotterbolaget.	Tillägg av nytt stycke. Motiv till tillägget framgår i tjänsteutlåtandet.
3 Roll- och ansvarsfördelning	3 Roll- och ansvarsfördelning	
Nedan beskrivs roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur.	Nedan beskrivs roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur.	Ingen ändring.

3.1 Kommunfullmäktige		
§ 1 Äger samtliga aktier i Göteborgs Stadshus AB.	§ 1 Äger samtliga aktier i Göteborgs Stadshus AB.	Ingen ändring.
§ 2 Fastställer det kommunala ändamålet med verksamheten i respektive bolag och beslutar om riktlinjer, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som krävs för kommunfullmäktiges samlade styrning såsom till exempel beslut om stadens budget.	§ 2 Fastställer det kommunala ändamålet med verksamheten i respektive bolag och beslutar om riktlinjer, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som krävs för kommunfullmäktiges samlade styrning såsom till exempel beslut om stadens budget.	Ingen ändring.
§ 3 Beslutar om övergripande ekonomiska förutsättningar för stadens bolag.	§ 3 Beslutar om övergripande ekonomiska förutsättningar för stadens bolag.	Ingen ändring.
§ 4 Beslutar på förslag av kommunstyrelsen om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller utanför de kommunala befogenheterna.	§ 4 Beslutar på förslag av kommunstyrelsen om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller utanför de kommunala befogenheterna.	Ingen ändring.
§ 5 Utser ledamöter och suppleanter i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer med suppleanter.	§ 5 Utser ledamöter och suppleanter i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer med suppleanter.	Ingen ändring.
§ 6 Uppdrar åt revisorskollegiet att upphandla revisionstjänster åt stadens bolag.	§ 6 Uppdrar åt revisorskollegiet att upphandla revisionstjänster åt stadens bolag.	Ingen ändring.
§ 7 Tar ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt	§ 7 Tar ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt	Ingen ändring.
3.2 Kommunstyrelsen		
§ 1 Ansvarar för uppsikt över stadens bolag enligt kommunallagen.	§ 1 Ansvarar för uppsikt över stadens bolag enligt kommunallagen.	Ingen ändring.
§ 2 Bereder och yttrar sig över bolagsfrågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige för beslut enligt kommunallagen.	§ 2 Bereder och yttrar sig över bolagsfrågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige för beslut enligt kommunallagen.	Ingen ändring.

§ 3 Prövar årligen om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda bolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.	§ 3 Prövar årligen om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda bolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.	Ingen ändring.
§ 4 Utarbetar förslag till ägardirektiv för Stadshus AB, i samverkan med Stadshus AB, samt yttrar sig över förslag om ägardirektiv för övriga bolag.	§ 4 Utarbetar förslag till ägardirektiv för Stadshus AB, i samverkan med Stadshus AB, samt yttrar sig över förslag om ägardirektiv för övriga bolag.	Ingen ändring.
§ 5 Tar initiativ i frågor av hela staden-karaktär i syfte att samordna stadens verksamhet inklusive bolagssektorn.	§ 5 Tar initiativ i frågor av hela-staden-karaktär i syfte att samordna stadens verksamhet.	Redaktionell ändring. Skrivningen... <i>inklusive bolagssektorn</i> föreslås utgå. Uttrycks i enlighet med kommunstyrelsens reglemente.
§ 6 Beslutar om vilka kriterier som ska ligga till grund för arvodesberedningens gruppindelning för styrelsearvoden.	§ 6 Beslutar om vilka kriterier som ska ligga till grund för arvodesberedningens gruppindelning för styrelsearvoden.	Ingen ändring.
§ 7 Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.	§ 7 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.	Materiell ändring. Motiv till ändring framgår i tjänsteutlåtandet. Jämför kap 2 § 10 i ägardirektivet.
§ 8 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.	§ 8 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.	Ingen ändring.
§ 9 Beslutar på förslag från Stadshus AB om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	§ 9 Beslutar på förslag från Stadshus AB om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	Ingen ändring.

3.3 Göteborgs Stadshus AB		
§ 1 Äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen.	§ 1 Äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen.	Ingen ändring.
§ 2 Har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för ägarstyrningen av bolagen i koncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela stadenperspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen.	§ 2 Ska främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges beslut samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige. Stadshus ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen.	Ingen materiell ändring. Förslaget är anpassat för att harmoniera med föreslagna formuleringar i Stadshus ägardirektiv.
§ 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.	§ 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.	Ingen ändring.
§ 4 Ska i rollen som aktiv ägare stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.	§ 4 Ska i rollen som aktiv ägare stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.	Ingen ändring.
§ 5 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av moderbolagen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda bolagen.	§ 5 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av de direktunderställda och de regionala bolagen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.	Redaktionell förändring.
§ 6 Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga	§ 6 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga	Materiell ändring. Motiv till ändring framgår i tjänsteutlåtandet.

risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.	risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.	Jämför kap 2 § 10 i ägardirektivet.
§ 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.	§ 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.	Ingen ändring.
§ 8 Utarbetar förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen, i samverkan med berört bolag och kommunstyrelsen, samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag inför kommunfullmäktiges fastställande.	§ 8 Utarbetar förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen, i samverkan med berört bolag och kommunstyrelsen, samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag inför kommunfullmäktiges fastställande.	Ingen ändring.
§ 9 Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.	§ 9 Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.	Ingen ändring.
§ 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.	§ 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.	Ingen ändring.
§ 11 Yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.	§ 11 Yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.	Ingen ändring.

§ 12 Ansvarar för att bolagskoncernens skattebelastning i första hand sker hos koncernmoderbolaget.	§ 13 Ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.	Redaktionell ändring. I förslaget har däremot §12-14 bytt plats så ordningen är densamma som i Stadshus AB:s ägardirektiv.
§ 13 Lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	§14 Lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	Ingen ändring. I förslaget har däremot §12-14 bytt plats så ordningen är densamma som i Stadshus AB:s ägardirektiv.
§ 14 Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen	§ 12 Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.	Ingen ändring. I förslaget har däremot §12-14 bytt plats så ordningen är densamma som i Stadshus AB:s ägardirektiv.
§ 15 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i direktunderställda bolag.	§ 15 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i direktunderställda bolag.	Ingen ändring. Innebörden av § beskrivs närmare i tjänsteutlåtandet och har koppling till den komplettering som föreslås i avsnitt 2 i riktlinjerna.
3.4 Moderbolag		
§ 1 Äger stadens aktier i dotterbolagen inom moderbolagets underkoncern.	§ 1 Äger stadens aktier i dotterbolagen inom moderbolagets underkoncern.	Ingen ändring.
§ 2 Har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för ägarstyrningen av dotterbolagen i underkoncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, dotterbolagens	§ 2 Har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för ägarstyrningen av dotterbolagen i underkoncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, dotterbolagens	Ingen ändring.

<p>ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, samt beslut fattade av kommunstyrelsen eller Stadshus AB på delegation av kommunfullmäktige. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom underkoncernen.</p>	<p>ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, samt beslut fattade av kommunstyrelsen eller Stadshus AB på delegation av kommunfullmäktige. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom underkoncernen.</p>	
<p>§ 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom underkoncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av dotterbolagen.</p>	<p>§ 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom underkoncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av dotterbolagen.</p>	Ingen ändring.
<p>§ 4 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av dotterbolagen till Stadshus AB, vilket inkluderar de tillfällen moderbolaget tillfrågats om ärenden av principiell karaktär.</p>	<p>§ 4 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av dotterbolagen till Stadshus AB, vilket inkluderar de tillfällen moderbolaget tillfrågats om ärenden av principiell karaktär.</p>	Ingen ändring.
<p>§ 5 Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till Stadshus AB.</p>	<p>§ 5 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till Stadshus AB.</p>	<p>Materiell ändring. Motiv till ändring framgår i tjänsteutlåtandet. Jämför skrivningen i 3.2 (§7) och 3.3 (§6) där samma ändring föreslås.</p>
<p>§ 6 Är rapporterande enhet till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige respektive till Stadshus AB för samtliga dotterbolag i underkoncernen.</p>	<p>§ 6 Är rapporterande enhet till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige respektive till Stadshus AB för samtliga dotterbolag i underkoncernen.</p>	Ingen ändring.
<p>§ 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.</p>	<p>§ 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.</p>	Ingen ändring.

§ 8 Beslutar om underkoncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut enligt beslut från kommunstyrelsen.	§ 8 Beslutar om underkoncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut enligt beslut från kommunstyrelsen.	Ingen ändring.
§ 9 Utarbetar förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige. Förslag ska utarbetas i samråd med Stadshus AB och berört dotterbolag.	§ 9 Utarbetar förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige. Förslag ska utarbetas i samråd med Stadshus AB och berört dotterbolag.	Ingen ändring.
§ 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska Stadshus AB tillfrågas.	§ 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska Stadshus AB tillfrågas.	Ingen ändring.
§ 11 Yttrar sig över dotterbolagens resp. dotterdotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.	§ 11 Yttrar sig över dotterbolagens resp. dotterdotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.	Ingen ändring.
§ 12 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i dotterbolag.	§ 12 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i dotterbolag. I de fall kommunfullmäktige utser ledamöter utan partipolitisk beteckning ska moderbolaget kontinuerligt utvärdera och pröva ändamålsenligheten med sådan styrelsesammansättning. Resultatet av utvärderingen ska tillställas Stadshus AB.	Materiell ändring Motiv till tillägg framgår i tjänsteutlåtandet.
3.5 Dotterbolag		
§ 1 Ansvarar för genomförande av verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument.	§ 1 Ansvarar för genomförande av verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument.	Ingen ändring.

§ 2 Medverkar i ägardialog och i den samverkan och samordning i övrigt som moderbolaget tar initiativ till.	§ 2 Medverkar i ägardialog och i den samverkan och samordning i övrigt som moderbolaget tar initiativ till.	Ingen ändring.
§ 3 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska moderbolaget tillfrågas.	§ 3 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska moderbolaget tillfrågas.	Ingen ändring.
§ 4 Yttrar sig över dotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.	§ 4 Yttrar sig över dotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.	Ingen ändring.
§ 5 Bolag som i formell mening är moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i sina dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.	§ 5 Bolag som i formell mening är moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i sina dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.	Ingen ändring.
3.6 Delägda bolag		
§ 6 För de av staden delägda bolag ska, med beaktande av kommunallagen samt aktiebolagslagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.	§ 6 För de av staden delägda bolag ska, med beaktande av kommunallagen samt aktiebolagslagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.	Ingen ändring.
§ 7 Former för ägarstyrning av de minoritetsägda bolagen regleras av kommunfullmäktige i särskild ordning	§ 7 Former för ägarstyrning av de minoritetsägda bolagen regleras av kommunfullmäktige i särskild ordning	Ingen ändring.
3.7 Giltighet		
§ 1 Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ska för att äga giltighet beslutas av	§ 1 Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ska för att äga giltighet beslutas av	Ingen ändring.

kommunfullmäktige och därefter antas på resp. bolags bolagsstämma.	kommunfullmäktige och därefter antas på resp. bolags bolagsstämma.	
---	---	--

Jämförelse mellan nuvarande ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB (556537–0888) och förslag till reviderat ägardirektiv

Nuvarande ägardirektiv:	Förslag:	Kommentar:
Kapitel 1	Kapitel 1	
Ingress stycke 2 Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. Kapitel 1 och 3 är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av kapitel 2 framgår direktiv som gäller specifikt för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB). För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads ägarpolicy för stadens bolag.	Ingress stycke 2 Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. Kapitel 1 och 3 är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av kapitel 2 framgår direktiv som gäller specifikt för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB). För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning .	Ändringen är en rättelse. Formuleringen ska vara följsam till utformningen av kapitel 1.
§ 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för bolagen.	§ 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget .	Ändringen är en rättelse. Formuleringen ska vara följsam till utformningen av kapitel 1.
Kapitel 2	Kapitel 2	
Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till Stadshus.	Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med bolagets verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till bolaget.	Redaktionell ändring.

Det kommunala ändamålet	Det kommunala ändamålet	
<p>§ 1</p> <p>Ändamålet med Stadshus AB är att utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden-perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen. Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.</p>	<p>§ 1</p> <p>Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.</p>	<p>Ändamålsparagrafen har formulerats om och beskrivs på en högre abstraktionsnivå. Mer detaljerad styrning följer i övriga paragrafer i kapitel 2.</p> <p>Ändamålsformuleringen ska även anges i bolagsordningen och behöver vara hållbar över tid.</p> <p>En del i nuvarande skrivning har i förslaget flyttats till § 5.</p> <p>Förändring och motiv beskrivs i tjänsteutlåtande.</p>
<p>Bolaget som en del av Stadens organisation</p>	<p>Bolaget som en del av Stadens organisation</p>	
<p>§ 2</p> <p>Stadshus är koncernmoderbolag och äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen. Stadsdirektören är tillika VD för Göteborgs Stadshus AB.</p>	<p>§ 2</p> <p>Stadshus AB är koncernmoderbolag och äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen. Stadsdirektören är tillika vd för Stadshus AB.</p>	<p>Redaktionell ändring.</p>
<p>Bolagets uppdrag</p>	<p>Bolagets uppdrag</p>	
<p>§ 3</p> <p>Stadshus utövar stadens ägarroll i de direktunderställda bolagen, samt de regionala bolagen, genom att utveckla formerna för ägarstyrning, finansiell samordning, ägardialoger samt ägarstöd. Den av kommunfullmäktige beslutade ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning” utgör tillsammans med detta ägardirektiv och bolagsordningen grunden för Stadshus verksamhet.</p>	<p>§ 3</p> <p>Stadshus AB utövar stadens ägarroll i de direktunderställda bolagen, samt de regionala bolagen, genom att utveckla formerna för ägarstyrning, finansiell samordning, ägardialoger samt ägarstöd. Den av kommunfullmäktige beslutade ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning” utgör tillsammans med detta ägardirektiv och bolagsordningen grunden för verksamheten i Stadshus AB.</p>	<p>Redaktionell ändring.</p>

§ 4 Stadshus ska främja öppenhet och transparens inom bolagssektorn.	§ 4 Stadshus AB ska främja öppenhet och transparens inom bolagssektorn.	Redaktionell ändring.
<i>Ägarstyrning</i>	<i>Ägarstyrning</i>	
§ 5 Stadshus följer aktivt upp de direktunderställda bolagens verksamhet. Rollen som aktiv ägare innebär att löpande utvärdera bolagens verksamhet och verksamhetsform.	§ 5 Stadshus AB följer aktivt upp de direktunderställda bolagens verksamhet. Rollen som aktiv ägare innebär att löpande utvärdera bolagens verksamhet och verksamhetsform. Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.	Främst redaktionell ändring. Formulering som lagts till är hämtad från nuvarande § 1 och återfinns även i riktlinjerna 3.3 (§ 3).
§ 6 Som en del i den löpande uppföljningen av bolagen redovisar Stadshus kontinuerligt väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt av dotterbolagen.	§ 6 Stadshus AB redovisar som en del i den löpande uppföljningen av bolagen kontinuerligt väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt av dotterbolagen.	Redaktionell ändring.
§ 7 I rollen som aktiv ägare ska Stadshus stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.	§ 7 Stadshus AB ska stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.	Redaktionell ändring.
§ 8 I samverkan med kommunstyrelsen och berört bolag utarbetar Stadshus förslag till ägardirektiv	§ 8 Stadshus AB ska i samverkan med kommunstyrelsen och berört bolag utarbeta	Redaktionell ändring.

och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag, inför kommunfullmäktiges ställningstagande.	förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen samt yttra sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag, inför kommunfullmäktiges ställningstagande.	
§ 9 Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för övriga delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.	§ 9 Stadshus AB yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för övriga delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.	Redaktionell ändring.
§ 10 Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.	§ 10 Stadshus AB planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska ske med utgångspunkt från strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.	Materiell ändring. Motiv till ändring framgår i tjänsteutlåtandet. Skrivning om handlingsplaner utgår med hänvisning till stadsrevisionens granskning. Jämför 3.2 (§ 7) i riktlinjerna.
§ 11 Stadshus ansvarar för att samla in protokollen från de direktunderställda bolagens årliga styrelseutvärdering och rapportera dessa vidare till kommunstyrelsen.	§ 11 Stadshus AB ansvarar för att samla in protokollen från de direktunderställda bolagens årliga styrelseutvärdering och rapportera dessa vidare till kommunstyrelsen.	Redaktionell ändring.
§ 12 Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna.	§ 12 Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna.	

Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.	Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.	
§ 13 Planerar och genomför, en eller flera gånger per år, ägarråd med övriga delägare i de regionala bolagen, enligt bilaga 1. Ägarrådet ska vara ett forum för samråd mellan ägarna till bolaget. I ägarrådet ska en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse. Resultat från ägarråden ska redovisas till kommunstyrelsen i form av handlingsplaner.	§ 13 Stadshus AB planerar och genomför, en eller flera gånger per år, ägarråd med övriga delägare i de regionala bolagen. Ägarrådet ska vara ett forum för samråd mellan ägarna till bolaget. I ägarrådet ska en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse. Resultat från ägarråden ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige .	Skrivningen om handlingsplaner utgår med hänvisning till stadsrevisionens granskning. Hänvisning till bilaga 1 stryks då sådan inte finns.
§ 14 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.	§ 14 Stadshus AB utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.	Redaktionell ändring.
<i>Finansiell samordning</i>	<i>Finansiell samordning</i>	
§ 15 Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.	§ 15 Stadshus AB upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.	Redaktionell ändring.
§ 16 Stadshus ansvarar för att bolagskoncernens skattebelastningen i första hand sker hos koncernmoderbolaget.	§ 16 Stadshus AB ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.	Redaktionell ändring.

§ 17 Stadshus AB lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	§ 17 Stadshus AB lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.	Ingen ändring.
<i>Ägarstöd</i>	<i>Ägarstöd</i>	
§ 18 Stadshus AB ansvarar för planering och genomförande av insatser som syftar till att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens.	§ 18 Stadshus AB ansvarar för planering och genomförande av insatser som syftar till att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens.	Ingen ändring.
§ 19 Stadshus AB ger kompetensstöd inom koncerngemensamma frågor som exempelvis ekonomi, kommunikation, hållbarhet, HR och juridik	§ 19 Stadshus AB ger kompetensstöd inom koncerngemensamma frågor som exempelvis ekonomi, HR och juridik.	Kompetensstöd för kommunikation och hållbarhet utgår då stadsledningskontoret hanterar dessa frågor på hela-staden-nivå.
§ 20 Stadshus AB kan utforma, i överensstämmelse med Göteborgs Stads riktlinjer för styrande dokument, gemensamma styrande dokument för bolagskoncernen.	§ 20 Stadshus AB kan utforma, i överensstämmelse med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument, gemensamma styrande dokument för bolagskoncernen.	Ingen ändring.
§ 21 Bereder förslag från direktunderställda bolag, inklusive de regionala bolagen, till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i bolagsstyrelse.	§ 21 Stadshus AB bereder förslag från direktunderställda bolag, inklusive de regionala bolagen, till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i bolagsstyrelse.	Redaktionell ändring. Innebörden av § beskrivs närmare i tjänsteutlåtandet och har koppling till den komplettering som föreslås i avsnitt 2 i riktlinjerna.

<i>Omvärlds- och intressebevakning i Bryssel</i>	<i>Omvärlds- och intressebevakning i Bryssel</i>	
<p>§ 22</p> <p>Stadshus AB ansvarar för filialen Gothenburg European Office (GEO). GEO:s huvudsakliga uppgift är att i bred samverkan inom Göteborgs Stad samt med andra aktörer, bedriva omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot Europeiska Unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa.</p>	<p>§ 22</p> <p>Stadshus AB ansvarar för filialen Gothenburg European Office (GEO). GEO:s huvudsakliga uppgift är att i bred samverkan inom Göteborgs Stad samt med andra aktörer, bedriva omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot Europeiska Unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa.</p>	Ingen ändring.
<i>Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt</i>	<i>Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt</i>	
<p>§ 23</p> <p>Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.</p>	<p>§ 23</p> <p>Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.</p>	Ingen ändring.
<p>§ 24</p> <p>Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):</p> <p>a. Ändring av aktiekapitalet</p> <p>b. Beslut om kapitalisering, som inte omfattas av uppdraget om finansiell samordning, av bolag som inte i särskild ordning delegerats till Stadshus AB eller kommunstyrelsen.</p> <p>c. Fusion eller likvidering av bolag</p>	<p>§ 24</p> <p>Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):</p> <p>a. Ändring av aktiekapitalet</p> <p>b. Beslut om kapitalisering, som inte omfattas av uppdraget om finansiell samordning, av bolag som inte i särskild ordning delegerats till Stadshus AB eller kommunstyrelsen.</p> <p>c. Fusion eller likvidering av bolag</p>	Ingen ändring.

<p>d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde</p> <p>e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt</p> <p>f. Bildandet av stiftelse</p> <p>g. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde</p> <p>h. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).</p>	<p>d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde</p> <p>e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt</p> <p>f. Bildandet av stiftelse</p> <p>g. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde</p> <p>h. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).</p>	
<p>§ 25</p> <p>Yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.</p>	<p>§ 25</p> <p>Stadshus AB yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.</p>	<p>Redaktionell ändring.</p>